

© MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY,
SLOVENSKÝ NÁRODNÝ ARCHÍV, ŠPECIALIZOVANÉ PRACOVISKO
SLOVENSKÝ BANSKÝ ARCHÍV V BANSKEJ ŠTIAVNICI

**UNION, A. S., TOVÁREŇ NA PLECH VO ZVOLENE,
BANSKÝ ZÁVOD V BADÍNE**

(1858) 1872 - 1929

inventár

Ildikó Hrtyan

Banská Štiavnica 2019

© MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY,
SLOVENSKÝ NÁRODNÝ ARCHÍV, ŠPECIALIZOVANÉ PRACOVNI-
SKO SLOVENSKÝ BANSKÝ ARCHÍV V BANSKEJ ŠTIAVNICI

UNION, A. S., TOVÁREŇ NA PLECH VO ZVOLENE,
BANSKÝ ZÁVOD V BADÍNE

(1858) 1872 - 1929

inventár

Ildikó Hrtyan

Banská Štiavnica 2019

Úvod

Prehľad vývoja pôvodcu

Prvé správy o výskyte uhlia v okolí Badína pochádzajú už zo 60. rokov 18. storočia. V roku 1766 hlásil miestoprísažný Zvolenskej stolice Mikuláš Duchoň Hlavnému komorskogrófskému úradu do Banskej Štiavnice o ložisku uhlia a žiadal o povolenie ťažiť ho. Hoci neuviedol presnejšie, kde sa uhlie nachádza, je zrejmé, že ložisko bolo na území Zvolenskej župy a mohlo ísť najskôr o badínsku uhoľnú panvu. Z vybavovania jeho žiadosti sa dá usúdiť, že banskí úradníci o náleze uhlia vedeli už skôr. Úradníci chceli Duchoňa odradiť od ťažby uhlia a dohodli sa medzi sebou, že mu oznámia, že nejde o kamenné uhlie, ale o rašelinu.¹

Badínskej uhoľnej panve sa začala väčšia pozornosť venovať od 30. rokov 19. storočia. Prieskum tohto ložiska sa podľa doteraz zistených údajov začal v roku 1833 a to už aj pomocou vrtov.² Laboratórne rozbery uhlia robil profesor Alojz Wehrle na Baníckej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici. V roku 1835 sprevádzal na prieskumné vrtné práce aj dvorského radcu A. Breunera a známeho mineralóga profesora F. Mohsa.³

Intenzívnejšie prieskumné práce na uhoľné sloje v okolí Badína sa začali v súvislosti s rozvojom priemyselnej výroby v Uhorsku. V roku 1870 bola vyrazená prieskumná štôlna popri potoku Kriedovnica. Bližšie výsledky prieskumných prác nie sú známe. Od roku 1871 sa zaujímala o badínsku uhoľnú panvu firma Union, továreň na železo a plechy (K. k. priv. Eisen & Blechfabrik Gesselschat „Union“, in Wien), ktorá bola založená v r. 1869 vo Viedni. Táto firma uzatvárala len terragiálne zmluvy s majiteľmi zainteresovaných pozemkov. Banskú činnosť vykonávala firma Union, a. s., továreň na plech vo Zvolene (ďalej Union). V roku 1893 si firma Union zaistila v badínskej uhoľnej panve nasledovné banské polia: August (Ágost), Jozef, Klemm,

¹ VOZÁR, Jozef. Vyhľadávania ložísk kamenného uhlia a pokusy s jeho využitím v priemysle na strednom Slovensku v 18. storočí. In: *Rozpravy Národného technického múzea v Praze* 1970, roč. 40, s. 105-123.

² Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky Slovenský národný archív, špecializované pracovisko Slovenský banský archív v Banskej Štiavnici (ďalej SNA, SBA), fond Banský úrad Kremnica, č. sp. 527/1806

³ SNA, SBA, fond Hlavný komorskogrófsky úrad v Banskej Štiavnici, č. sp. 2913/29.7. 1835 a č. sp. 3563/13.8. 1835

František (Ferenc), Viktor, Rath. Union získal banké oprávnenia na plochu cca 2,2 km². Aktivity, vyvíjané prostredníctvom firmy Union, však patrili do sféry záujmov Rimamuránsko-šalgótarjárskej železiarskej účastinnej spoločnosti so sídlom v Budapešti (ďalej len RIMA). Pre nedostatok finančného kapitálu došlo ku včleneniu spoločnosti Union do majetku RIMA v r. 1900. Union továreň na železo a plech s bankým riaditeľstvom v Rožňave („Unio“ szab. Vas-és bádoggáár társaság. Banyaigazgatósaga) sústredila výrobu plechov rôznych druhov a hrúbok do Zvolena a zmodernizovala aj banký závod v Badíne, vďaka čomu bol podnik lepšie zásobovaný uhlím.⁴ Banký závod v Badíne bol pôvodne vybudovaný len na pokrytie potreby uhlia pre zvolenskú továreň.

Po kartelizovaní priemyslu v roku 1922 Union, a. s., továreň na železo a plech vo Zvolene zastavila výrobu a zariadenie bolo demontované a prenesené do Maďarska do roku 1926. V bankom závode v Badíne už od roku 1925 realizovali len udržiavacie práce a zamestnaných bolo priemerne 30 robotníkov.⁵ Začiatkom roku 1927 celý majetok predali novej spoločnosti UNION spoločnosť pre spracovanie dreva a lúčobný priemysel s. r. o. vo Zvolene (ďalej UNION). Nová spoločnosť UNION patrila do sféry ríšskonemeckej firmy Blasberg. Prepísanie jej bankých majetkov ležiacich v chotári obce Badín riešil Banký kapitanát v Banskej Bystrici. Splnomocnencom spoločnosti UNION v bankých záležitostiach sa stal banký inžinier Filip Szenes.⁶ Dňa 30. júna 1929 došlo k definitívnemu zastaveniu prevádzky bankého závodu v Badíne. Podľa firemných štatistík UNION, ktoré boli vyhotovené pri likvidácii v auguste r. 1929, najvyššie mzdy boli v r. 1921 a najväčší počet robotníkov bol v r. 1922, kedy v závode pracovalo 152 robotníkov a 2 dozorcovia.⁷

Spoločnosť UNION v roku 1930 predala jednu časť oprávnení na dobývanie uhoľného ložiska v obciach Sielnica, Kováčová, Hájniky Národnej banke v Banskej Bystrici. Druhú časť týchto oprávnení na dobývanie uhoľného ložiska v obciach Badín, Hronsek, Turová, Podzámčok, Zvolen predala v roku 1938 Handlovským uhoľným

⁴ KMEŤ, Ladislav. Vznik a pôsobenie továrne Union. In: BEBEJ, Juraj – MALINIÁK, Pavol – ČATAJOVÁ, Silvia (ed.). *Zvolen – monografia mesta*. Zvolen, 2013, s. 244.

⁵ SNA, SBA, archívny fond Banký kapitanát v Banskej Bystrici, inv. č. 571.

⁶ Tamže, inv. č. 639.

⁷ Tamže, inv. č. 667.

baniam, úč. spol. (ďalej HUB). HUB si dali svoje oprávnenie prepísať v pozemkovej knihe v roku 1938.

Uhoľné bane v Handlovej patrili spočiatku Západomaďarskej kamennouhoľnej úč. spoločnosti. Táto spoločnosť zvolala 15. augusta 1919 mimoriadnu schôdzu účastníarov v novom zložení a schválila nové stanovky aj nový názov podniku. Ústredie preložila z Budapešti do Bratislavy a podnik sa premenoval na Handlovské uhoľné bane, úč. spol. Hoci ústredie účastinnej spoločnosti HUB malo sídlo v Bratislave, v Handlovej boli banskí riaditelia, ktorí priamo riadili ťažobnú i neťažobnú činnosť. V roku 1940 banký majetok HUB, úč. spol. pozostával z bankých mier v Handlovej, v Novákoch, Stracinách, Badíne, Turanoch.

Uvedomujúc si národohospodársku dôležitosť výskytu uhlia v badínskej uhoľnej panve urobili HUB úč. spol., ešte v rokoch 1941 – 1943 podrobný geologický prieskum celej panvy a v lete 1947 aj vrtný prieskum.⁸ Po preskúmaní všetkých eventualít však k obnoveniu banskej prevádzky nedošlo pre nerentabilnosť.⁹

Vývoj a dejiny fondu

Archívny fond Union, a. s., továreň na plech vo Zvolene, banký závod v Badíne bol vytriedený z rozsypu pracovníkmi podnikového archívu Handlovských uhoľných baní v Handlovej. V registratúre pôvodcu sa nezachovali žiadne interné akty riadenia správy registratúry. Podľa zachovaných spisov sa nedá určiť, či pôvodca používal centralizovanú alebo decentralizovanú správu registratúry. Niektoré spisy sú síce označené prezentačnou pečiatkou, ale je v nej vyznačený len dátum doručenia záznamu a dátum jeho vybavenia. Nedá sa určiť ani spôsob tvorby spisov, vzhľadom na ich torzovité zachovanie.

Z archívneho fondu sme pri sprístupňovaní vytriedili archívne dokumenty z činnosti Handlovských uhoľných baní úč. spol. v Bratislave z rokov 1930 – 1945 v množstve 0,10 b. m. a archívne dokumenty z činnosti národného podniku Veľkobaňa v Handlovej z rokov 1946 – 1953 v množstve 0,02 b. m. Vnútorne sme vyradili viacná-

⁸ SNA, SBA, fond Zväz bankých a hutníckych závodov na Slovensku v Bratislave, inv. č. 154, fasc. 17/1942.

⁹ KOLLÁRIK, František. Uhoľné bane v Badíne 1857 – 1953, podnikový inventár. Handlová, 1969, s. 5-6.

sobné kópie spisov a duplikáty máp. Z pôvodného množstva 0,25 b. m. zostalo archívnych dokumentov 0,04 b. m.

Z archívneho fondu Železorudné bane n. p., š. p., podnikové riaditeľstvo v Spišskej Novej Vsi (1700) 1946 – 2009 (prírastkové číslo B-216, B-206)¹⁰ sme do tohto archívneho fondu zatriedili 6 prehľadných povrchových máp so situáciou výskytu hnedého uhlia v badínskej panve, situáciou prieskumných a ťažobných prác. mapu banenských a vrtných prieskumných prác na hnedé uhlie cisársko – kráľovskej spoločnosti na výrobu železa a plechov Union vo Viedni z roku 1873, prehľadnú mapu s lokalizáciou vrtov a polohopisnú mapu s lokalizáciou hraníc výskytu uhlia z obdobia vplyvu RIMA. Tieto mapy zatriedené do archívneho fondu Union, a. s. Továreň na plech vo Zvolene, banký závod v Badíne (inv. č. 22, 23, 25, 27, 28) majú podľa spôsobu vyhotovenia máp, roku vzniku a miesta vzniku (Rožňava) toho istého pôvodcu ako mapa s inv. č. 23, ktorá je označená pečiatkou s nápisom „Unio“ szab. vas-és bádogyár társaság Bányai-gazgatósága, t.j. „Union“ továreň na železo a plech, banké riaditeľstvo.

Archívna charakteristika fondu a spôsob spracovania

Archívny fond bol prevzatý do Štátneho ústredného bankého archívu v Banskej Štiavnici dňa 2. decembra 2009 od Hornonitrianskych baní, a. s. Prievidza. Zaevidovaný je pod číslom prírastku B-649. Spisový materiál archívneho fondu Union, a. s., továreň na plech vo Zvolene, banký závod v Badíne je zachovaný z obdobia rokov 1872-1929 a spolu s mapami je v rozsahu 0,05 b. m, t.j. jedna archívna škatuľa. Jeho fyzický stav je dobrý. Z diplomatického hľadiska sa v archívnom fonde nachádzajú spisy z obdobia 1858-1948, mapy z obdobia 1873 - 1922 a geologická dokumentácia vrtov z obdobia 1926 - 1929.

Po obsahovej stránke tvorí archívny fond najmä korešpondencia týkajúca sa badínskej uhoľnej panvy, terragiálne zmluvy, záznamy z pozemkových kníh a mapy.

Archívny fond je usporiadaný podľa nižšie uvedenej funkčno-chronologickej schémy nasledovne:

¹⁰ Archívny fond Železorudné bane, n. p., š. p., podnikové riaditeľstvo v Spišskej Novej Vsi (1700) 1946 – 2009 je nespracovaný a do vtedajšieho Štátneho ústredného bankého archívu v Banskej Štiavnici bol prevzatý vo forme rozsyphu.

1. Spisy

1.1 Vedenie a správa

1.2 Právna agenda

1.2.1 Záznamy z pozemkových kníh

1.3 Zmluvy a dohody

1.3.1 Terragiálne zmluvy

1.3.2 Banské polia, oprávnenie na prieskum v k. ú. obce Badín

1.4 Ťažba

2. Mapy

2.1 Mapy

2.1.1 Povrchové mapy s banskou situáciou

2.1.2 Povrchové mapy s geologickou situáciou

2.1.3 Povrchové mapy ostatné (prehľadné a polohopisné)

2.2 Geologická dokumentácia prieskumných vrto

Archívny fond je roztriedený do dvoch fondových oddelení *Spisy* a *Mapy*. Archívne dokumenty fondových pododdelení *Vedenie a správa*, *Právna agenda* a *Ťažba* sú usporiadané chronologicky a inventárnou jednotkou je jeden ročník. Fondové pododdelenie *Zmluvy a dohody* a vecnú skupinu *Záznamy z pozemkových kníh* sme zoradili podľa názvov katastrálnych území zoradených abecedne. V katastrálnom území sú archívne dokumenty usporiadané chronologicky. Inventárnu jednotku tvorí jeden ročník spisov. V opise inventárnej jednotky je za stručným obsahom spisu v zátvorke uvedený dátum, resp. dátumy vzniku spisov. Na dátum doručenia spisu vyznačený v prezentačnej prehliadke sme neprihliadali. Inventárnou jednotkou pre *mapy* a *geologickú dokumentáciu prieskumných vrto* je jedna mapa, resp. dokumentácia jedného vrtu.

Inventárny záznam spisov pozostáva z označenia inventárneho čísla, časového obdobia, čísla úložnej jednotky a stručného obsahu inventárnej jednotky. Inventárny záznam pri mapách a geologickej dokumentácii je rozšírený o uvedenie autora mapy (ak nebol autor známy, uvádzame to skratkou b. a.), miesta vydania (ak bolo na mape uvedené), rozmeru, mierky, spôsobu vyhotovenia a čísla úložnej jednotky, v ktorej je

mapa uložená, resp. čísla obalu. Za názvom mapy je uvedené, či je mapa zakreslená v pôdoryse, pozdĺžnom alebo priečnom reze a pod.

Archívne dokumenty (spisy i mapy) vyhotovené do konca dvadsiatych rokov dvadsiateho storočia sú písané prevažne v maďarskom a nemeckom jazyku, novšie archívne dokumenty sú v slovenskom jazyku.

Možnosti využitia fondu

Spisový materiál archívneho fondu poskytuje bádateľom cenné informácie nielen o prieskumných prácach v badínskej uhoľnej panve, aj o rentabilnosti ťažby uhoľných ložísk na strednom Slovensku. Nachádzajú sa v ňom písomnosti dokumentujúce vlastnícke vzťahy, povolenia na geologický prieskum a dobývanie ložísk. Vo fondových pododdeleniach *Vedenie a správa* a *Právna agenda* sa možno dozvedieť o tom, ktoré spoločnosti boli zainteresované v prevádzkovaní banského závodu v Badíne. Zo spisového materiálu majú pre bádateľov výpovednú hodnotu *Zmluvy a dohody*. V nich sa dajú získať informácie o oprávneniach na dobývanie uhlia v badínskej uhoľnej panve a ich majiteľoch, týkajú sa hlavne obcí Badín, Budča, Kováčová, Sielnica a Turová. Medzi písomnosťami fondového pododdelenia *Ťažba* sú zachované znalecké posudky o rozbere uhlia a jeho pravdepodobných zásobách. Z povrchových máp sa dozvedáme o majiteľoch prieskumných území, ale aj o hranici uhoľného ložiska a ochranného pásma kúpeľov Sliač. Z máp s banskou situáciou sa dozvedáme o rozsahu vrtov a tiež bádateľom poskytujú informácie o geologickej stavbe a hrúbke uhoľných slojov v badínskej uhoľnej panve, ktorá sa nachádza na území medzi Banskou Bystricou a Zvolenom.

Archívny fond usporiadala a zinventarizovala v mesiacoch september až december 2016 Mgr. Ildikó Hrtyan, zamestnankyňa Ministerstva vnútra SR, Slovenského národného archívu, špecializovaného pracoviska Slovenský bankský archív v Banskej Štiavnici. Inventár archívneho fondu na základe posudkov Vedeckej rady Slovenského národného archívu opravila v mesiaci október 2019 Mgr. Katarína Olajcová, zamestnankyňa Ministerstva vnútra SR, Slovenského národného archívu, špecializovaného pracoviska Slovenský bankský archív v Banskej Štiavnici.

Použité a odporúčané pramene a literatúra

VOZÁR, Jozef. Vyhľadávania ložísk kamenného uhlia a pokusy s jeho využitím v priemysle na strednom Slovensku v 18. storočí. In: *Rozpravy Národného technického muzea v Praze*. 1970, roč. 40, 141 s.

KMEŤ, Ladislav. Vznik a pôsobenie továrne Union. In.: BEBEJ, Juraj – MALINIÁK, Pavol – ČATAYOVÁ, Silvia (ed.): *Zvolen – monografia mesta*. Zvolen, 2013, 454 s.

KOLLÁRIK, František. Uhoľné bane v Badíne 1857 – 1953, podnikový inventár. Handlová 1969, 15 s.

Archívne dokumenty

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky Slovenský národný archív, špecializované pracovisko Slovenský bankský archív v Banskej Štiavnici, fond *Banský úrad Kremnica 1678 – 1923*.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky Slovenský národný archív, špecializované pracovisko Slovenský bankský archív v Banskej Štiavnici, fond *Hlavný komorskogrófsky úrad v Banskej Štiavnici (1001) 1524 – 1919 (1924)*.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky Slovenský národný archív, špecializované pracovisko Slovenský bankský archív v Banskej Štiavnici, archívny fond *Banský kapitánát v Banskej Bystrici (1612) 1855 – 1933 (1955)*.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky Slovenský národný archív, špecializované pracovisko Slovenský bankský archív v Banskej Štiavnici, fond *Zväz bankských a hutníckych závodov na Slovensku v Bratislave 1920 – 1944*.

Zoznam použitých skratiek a značiek

a pod.	a podobne
b. a.	bez autora
c. d.	citované dielo
č.	číslo
č. sp.	číslo spisu
Dr. Techn.	doktor technických vied
fasc.	fascikel
HUB	Handlovske uhoľné bane
inv. č.	inventárne číslo
k. ú.	katastrálne územie
kol.	kolorovaný
M	mierka
M b	bez mierky
maď.	maďarský
MS	mapová skriňa
n. p.	národný podnik
nem.	nemecký
p. k.	pozemková kniha
pol.	polovica
r.	rok
roč.	ročník
RIMA	Rimamuránsko - Šalgótarjánska železiarska účastinná spoločnosť
rím. kat.	rímskokatolícky

rkp.	rukopis
s. d.	nedatované
SNA, SBA	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky Slovenský národný archív, špecializované pracovisko Slovenský banskej archív v Banskej Štiavnici
š. p.	štátny podnik
úč. spol.	účastinná spoločnosť

SNA, Slovenský banský archív

INVENTÁRNY SÚPIS

SNA, Slovenský baný archív

1. SPISY

1.1 Vedenie a správa

<i>Inv. č.</i>	<i>Časový rozsah</i>	<i>Číslo škatule</i>
1.	1926 + s. d. Správa spoločnosti „RIMA“ o vrtnom prieskume na uhlie v k. ú. obcí Badín, Sielnica, Hájniky, Kováčová, Turová, Budča, Hronsek a Podzámčok (13.4.). Stenografická správa o podniku a uhoľných ložiskách v k. ú. obce Badín (s. d.).	1

1.2 Právna agenda

2.	1927 Odpis a preklad kúpnopredajnej zmluvy medzi firmami Union a. s. v Bratislave v likvidácii a Union vo Zvolene z 11.2. 1927 (19.2.).	1
----	--	---

1.2.1 Záznamy z pozemkových kníh

3.	1922 Badín: Záznamy z pozemkovej knihy v k. ú. Badín I a Badín II.	1
4.	s. d. (1. pol. 20. stor.) Kováčová: Odpis záznamov zo starej p. k. z roku 1858.	1

1.3 Zmluvy a dohody

1.3.1 Terragiálne zmluvy

5.	s. d. (2. pol. 19. stor.) Badín: Odpis terragia s obcou Kováčová. Odpis terragia Juraja Ohrivala v k. ú. obce Badín a jeho podmienky. Opis terragia s podmienkami obce Badín a urbarialistov.	1
----	---	---

6. 1872 1

Badín:

Terragiálna zmluva medzi rím. kat. kňazom v obci Badín a firmou Union vo Viedni (20.2.).

7. 1892 1

Badín:

Overená kópia terragiálnej a doplnkovej zmluvy medzi predstavenstvom obce Badín a firmou Union vo Viedni z r. 1872 a 1892 (24.6.). Terragiálna zmluva medzi predstavenstvom obce Badín a firmou Union vo Viedni (29.9.).

8. s .d. (1. pol. 20. stor.) 1

Badín:

Výpis z terragiálnych zmlúv firmy Union s obcami Kováčová, Sielnica, Hájniky, Turová a Budča a odpis výňatku z terragiálnych zmlúv kamennouhoľného baníctva na Slovensku zo dní 15. júna 1875, 1. januára a 7. mája 1892. Zoznam terragiálnych zmlúv v k. ú. obce Badín. Odpis terragiálnej zmluvy a jej doplnkov medzi obcou Badín a firmou Union vo Viedni z r. 1872 a 1892.

9. 1922 1

Badín:

Odpis zmluvy na dobývanie uhoľného ložiska medzi Jurajom Ohrivalom, rím. kat. kňazom, v obci Badín a firmou Union vo Zvolene (19.7.).

10. 1927 1

Badín:

Odpis kúpnopredajnej zmluvy na pozemky, práva na vodu a nehnuteľnosti medzi firmou Union v Bratislave a Union vo Zvolene (11.2.). Odpis cesie týkajúca sa predaja medzi Union v Bratislave a Union vo Zvolene (31.12.).

11. s. d. (2. pol. 19. stor.) 1

Budča:

Odpis terragia s obcou Budča.

12. s. d. (2. pol. 19. stor.) 1

Hájniky:

Odpis terragia s obcou Hájniky.

13. 1875 1

Kováčová:

Terragiálna zmluva medzi obcou Kováčová a firmou Union vo Viedni (30.7.).

14. 1882 1

Kováčová:

Doplnok k terragiálnej zmluve medzi obcou Kováčová a firmou Union vo Viedni z r. 1875, podľa ktorej banské pole Ernest (Erneszt) od r. 1882 patrí k firme Union vo Zvolene (20.5.).

15. s. d. (1. pol. 20. stor.) 1

Kováčová:

Odpisy kúpno predajných zmlúv medzi Šándorom Finkom a viacerými obyvateľmi Kováčovej (predmetom predaja boli pozemky v k. ú. obcí Budča, Turová a Podzámčok) z rokov 1899 a 1913.

16. s. d. (2. pol. 19. stor.) 1

Sielnica:

Opis terragia s obcou Sielnica. Opis terragia s obyvateľmi obce Sielnica na neurčitý čas.

17. s. d. (1. pol. 20. stor.) 1

Sielnica:

Odpisy zápisnice o autentifikácii meračských prác pri komasácii a urbariálnom usporiadaní v k. ú. obce Sielnica v maďarskom aj slovenskom jazyku z 24. apríla 1862. Odpisy protokolov vo veci komasácie a urbariálneho usporiadania v k. ú. obce Sielnica z 22. júna 1858 a 21. júla 1859.

18. s. d. (2. pol. 19. stor.) 1

Turová:

Odpis terragia s podmienkami s obyvateľmi obce Turová na neurčitý čas.

1.3.2 Banské polia, oprávnenie na prieskum v k. ú. obce Badín

19. s. d. (1. pol. 20. stor.) 1

Odpis pridelenia banského poľa August (Ágost) z 21.3. 1893.

20. 1926 1
Zoznam oprávnení firmy Union na dobývanie uhoľného ložiska (21.1.). Odhad oprávnení na prieskumné práce spoločnosti RIMA (13.4.).

1.4 Ťažba

21. 1926 1
Správy civilného inžiniera pre technickú chémiu Dr. Techn. Rudolfa Vondráška, profesora Českej vysokej školy technickej v Brne, o rozboře uhlia a ich nemecký preklad (5.2., 16.2.).

2. MAPY A GEOLOGICKÁ DOKUMENTÁCIA PRIESKUMNÝCH VRTOV

2.1 Mapy

2.1.1 Povrchové mapy s banskou situáciou

22. 1873 MS 78/4
Mapa banských prieskumných prác na vrstvy hnedého uhlia (lignitu) v okolí Zvolena v Uhorsku. (*Karte über die schurfungs arbeiten Braunkohlen (Lignit) Ablagerung nächts Altsohle in Ungarn*). Pôdorys, nárys.
Peithner, 122 x 93 cm, M 1 : 14 400, kol. rkp., matrica – pauzovacie plátno, nem.
23. 1920 MS 78/4
Prehľadná mapa hlbokých vrtov projektovaných v k. ú. obce Badín. (*Erdöbánya közseg határában tervvezett mélyfúrás helyzeti térképe*). Pôdorys.
b. a. 38 x 57 cm, M 1 : 25 000, kol. rkp., svetlotlač, legenda, odtlačok pečiatky s nápisom „Unio“ szab. vas-és bádogyár társaság Bányai igazgatósága, maď.
24. 1926 1
Prehľadná mapa okolia Badína s banskou situáciou uhoľných baní. Pôdorys. (*Übersichtskarte des Badiner Schlepsschachtes*)
b. a., Rožňava, 31 x 45,5 cm, M 1:2880, kol. rkp., svetlotlač, nem.

25. 20. roky 20. stor.

MS 78/4

Prehľadná banská mapa vydobytých blokov uhlia a prieskumných diel na podklade topografickej mapy k. ú. obce Badín a k. ú. Nižný Rakovec. Pôdorys.

b. a., 2 listy, 58 x 78 cm, M b. (1 : 2 880), kol. rkp., papier

2.1.2 Povrchové mapy s geologickou situáciou

26. s. d. (1. pol. 20. stor.)

1

Geologická mapa okolia baní pri Obyciach. Pôdorys.

b. a., 30 x 27 cm, M 1:25 000, kol. rkp., svetlotlač, legenda

2.1.3 Povrchové mapy ostatné (prehľadné a topografické)

27. 1920

MS 78/4

Union továreň na železo a plechy. Prehľadná mapa územia s výskytom uhlia. Pôdorys.

b. a., 43 x 36 cm, kol. rkp., matrica, maď.

28. 1922

MS 78/4

Topografická mapa územia okolia Zvolena s výskytom uhoľných slojov. (*Übersichtskarte des Zvolener – Kohlenterrains*). Pôdorys.

b. a., 30,5 x 56 cm, M 1 : 25 000, kol. matrica – slamový papier, nem.

29. 1926

1

Hranica badínskeho uhoľného ložiska na podklade topografickej mapy. Pôdorys. (*Übersichtskarte des Badiner Kohlenterrains*)

b. a., Rožňava, 32 x 54 cm, M 1:25 000, kol. svetlotlač, legenda, nem.

30. 1926

1

Prehľadná geologická mapa badínskeho uhoľného ložiska a širšieho okolia. Pôdorys. (*Übersichtskarte des Badiner Kohlenterrains*)

b. a., Rožňava, 32 x 54 cm, M 1:25 000, kol. svetlotlač, legenda, nem.

31. 1926 1
Prehľadná geologická mapa badínskeho uhoľného ložiska a širšieho okolia. Pôdorys.
(*Übersichtkarte des Badiner Kohlenterrains*)

b. a., Rožňava, 32 x 54 cm, M 1:25 000, kol. svetlotlač, legenda, nem.

32. 1929 1
Prehľadná topografická mapa – list č. 4562 Banská Bystrica s hranicami prieskumného územia a ochranného pásma kúpeľov Sliač. Pôdorys.

Vojenský zemepisný ústav, Praha, 63 x 47,5 cm, M 1:75 000, kol. tlač s legendou

2.2 Geologická dokumentácia prieskumných vrtov

33. 1926 1
Geologická dokumentácia vrtu „Rasputia“ v Badíne. (*Badin község határában „Rasputia“ nevű dűlőben fekvő „Badin XIII. Sz. fúrólyuk“ szelvénye*)

b. a., Rožňava, 21 x 34 cm, M 1:1000, kol. rkp., maď.

34. 1926 1
Geologická dokumentácia vrtu č. I. v Sielnici, vrtu č. II. a č. III. v Hájnikoch. (*Bohrloh No. I. in Sielnic, Bohrloh No. II. in Hajnik, Bohrloh No. VIII. in Hajnik*)

b. a., Rožňava, 21 x 68 cm, M 1:1000, kol. rkp., nem.

35. 1926 1
Geologická dokumentácia vrtu č. V. v Badíne a vrtu č. III. v Kováčovej. (*Bohrloh No. V. in Badin, Bohrloh No. III. In Kovačova*)

b. a., Rožňava, 21 x 68 cm, M 1:1000, kol. rkp., svetlotlač, nem.

36. 1926 1
Geologická dokumentácia vrtu č. VIII. v Hájnikoch a vrtu č. IX. v Badíne. (*Bohrloh No. VIII. in Hajnik, Bohrloh No. XI. In Badin*)

b. a., Rožňava, 21 x 34 cm, M 1:1000, kol. rkp., svetlotlač, nem.

37. 1926 1

Geologická dokumentácia vrtu č. XII. v Hájnikoch. (*Bohrloh No. XII. in Hajnik*)

b. a., Rožňava, 21 x 34 cm, M 1:1000, kol. rkp., svetlotlač, nem.

38. 1926 1

Geologická dokumentácia vrtu č. XIII. v Hájnikoch. (*Bohrloh No. XII. in Hajnik*)

b. a., Rožňava, 21 x 34 cm, M 1:1000, kol. rkp., svetlotlač, nem.

39. 1926 1

Geologická dokumentácia vrtu č. XII. v Badíne a vrtu č. XVIII. v Sielnici. (*Bohrloh No. XII. in Badin, Bohrloh No. XVIII. in Sielnic*)

b. a., Rožňava, 21 x 34 cm, M 1:1000, kol. rkp., svetlotlač, nem.

SNA, Slovenský banský archív

OBSAH

Úvod.....	0
Prehľad vývoja pôvodcu.....	1
Vývoj a dejiny fondu.....	3
Archívna charakteristika fondu	4
Možnosti využitia fondu.....	6
Použité a odporúčané pramene a literatúra	7
Zoznam použitých skratiek a značiek	8
Inventárny súpis	10
1. Spisy	11
1.1 Vedenie a správa	11
1.2 Právna agenda	11
1.2.1 Záznamy z pozemkových kníh.....	11
1.3 Zmluvy a dohody	11
1.3.1 Terragiálne zmluvy	11
1.3.2 Banské polia, oprávnenie na prieskum v k. ú. obce Badín.....	13
1.4 Ťažba	14
2. Mapy a geologická dokumentácia prieskumných vrtov.....	14
2.1 Mapy.....	14
2.1.1 Povrchové mapy s banskou situáciou.....	14
2.1.2 Povrchové mapy s geologickou situáciou	15
2.1.3 Povrchové mapy ostatné (prehľadné a topografické).....	15
2.2 Geologická dokumentácia prieskumných vrtov	16

Názov archívnej pomôcky: UNION, A. S., TOVÁREŇ NA PLECH VO ZVOLENE, Banský závod v Badíne

Značka časti archívneho fondu: UZB

Časový rozsah: (1858) 1872 – 1929

Evidenčné číslo archívneho fondu: 27264

Miesto uloženia: Slovenský národný archív, špecializované pracovisko Slovenský bankový archív v Banskej Štiavnici, Radničné námestie 16

Typ archívnej pomôcky: inventár

Počet inventárnych jednotiek: 39

Rozsah sprístupnených archívnych dokumentov: 0,05 b. m. (1 škatuľa a 5 máp v jednom mapovom obale)

Autor archívnej pomôcky: Mgr. Ildikó Hrtyan, Mgr. Katarína Olajcová

Počet strán archívnej pomôcky: 19

Posudzovatelia archívnej pomôcky: Mgr. Miriam Kuzmíková, Mgr. Rastislav Luz, PhD.

Archívnu pomôcku schválila Vedecká rada SNA dňa 6. decembra 2019

Copyright: MV SR, Slovenský národný archív